

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE

KEREITE YA 12

SESOTHO PUO YA LAPENG (HL)

PAMPIRI YA BORARO (P3)

HLAKOLA/TLHAKUBELE 2016

MATSHWAO: 100

NAKO: Dihora tse $2\frac{1}{2}$

Pampiri ena e na le maqephe a 5.

DITAELO LE DIKELETSO HO MOHLAHLOBUWA

1. Pampiri ena e arotswe DIKAROLO TSE PEDI:

KAROLO YA A:	Moqoqo	(50)
KAROLO YA B:	Ditema tsa Kgokahano tse 2	(2 x 25) (50)

ELA HLOKO: O lebelletswe ho araba dipotso TSE PEDI KAROLONG YA B.

2. Araba potso E LE NNGWE KAROLONG YA A, dipotso TSE PEDI KAROLONG YA B.
3. Araba dipotso TSOHLE ka Sesotho.
4. Qala KAROLO E NNGWE le E NNGWE leqepheng LE LETJHA.
5. Etsa moralo wa tema e nngwe le e nngwe (ka ho etsa mmapa wa monahano/daekramo/tjhate e bontshang tatelano ya mehopolo kapa lenane la dintlha tseo o tlhang ho ngola ka tsona). Ha o qetile ho ngola tema ya hao, e bale hape ho hlaola diphoso. Meralo e hlahiswe QALONG ya tema ka nngwe.
6. Meralo yohle e totobatswe ka tshwanelo hore ke meralo.
7. O eletswa ho sebedisa nako ka mokgwa ona:

Metsotso e 80 ho araba KAROLO YA A.

Metsotso e 35 ho araba tema e nngwe le e nngwe (2 x 35) KAROLONG YA B.

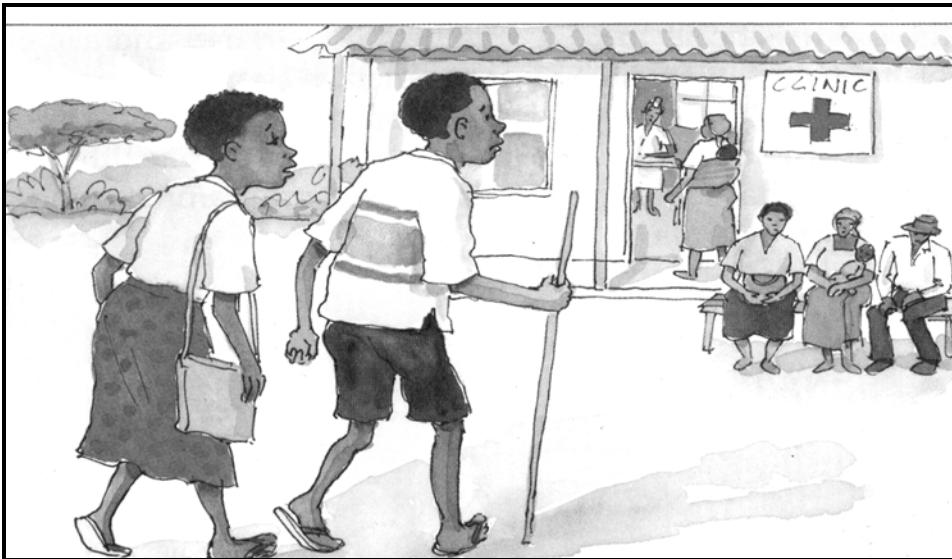
8. Nomora dikarabo tsa hao jwalo ka ha dipotso di nomorilwe pampiring ya dipotso.
9. Sehlooho se se ke sa balellwa e le karolo ya palo ya mantswe.
10. Ngola ka mongolo o makgethe mme o balehang.

KAROLO YA A: MOQOQO**POTSO YA 1**

Kgetha sehlooho kapa setshwantsho SE LE SENG, mme o ngole moqoqo wa bolelele ba mantswe a 400 ho isa ho a 450 (dikahare feela). Ebang o kgetha setshwantsho ngola o itshetlehile ka mohopolo o qholotswang ke setshwantsho maikutlong a hao, mme o iqapele sehlooho sa hao. Hopola ho etsa moralo le ho hlaola diphoso.

1.1	Enwa motswalle o fetotse bophelo ba ka.	[50]
1.2	Hoja ke ne ke tlohele ho bapala, nka be ke se mona moo ke leng teng kajeno.	[50]
1.3	Ho qobella batjha ba kajeno ho phethisa meetlo le ditlwaelo tsa Basotho tsa kgale, ho ka baka tsitsipano le qhwebeshano setjhabeng. Dumellana kapa o hanane le sehlooho sena.	[50]
1.4	Tshotleho e ruta motho mahlale.	[50]
1.5	Mmino wa sejwalejwale o ka ba le kgahlamelo e ntle le e mpe batjheng ba mehleng ya kajeno.	[50]
1.6	Melemo e tliswang ke phepo ya baithuti dikolong.	[50]
1.7	Boha ditshwantsho tsena tse ka tlase. Kgetha SE LE SENG o nto ngola moqoqo o itshetlehileng mohopolong wa sehlooho o qholotswang ke setshwantsho seo maikutlong a hao. Iqapele sehlooho sa hao. Se lebale ho etsa moralo le ho hlaola diphoso moqoqong wa hao.	[50]

1.7.1

[Setshwantsho se qotsitswe bukeng ya Take Care: Heinemann: 1999: 28]

[50]

1.7.2

[E qotsitswe bukeng ya A boy called Noah: Cambridge UP : 2009:13]

[50]

MATSHWAO OHLE A KAROLO YA A:**50**

KAROLO YA B: DITEMA TSA KGOKAHANO**POTSO YA 2**

Kgetha mme o ngole tema TSE PEDİ tsa bolelele ba mantswe a 180 ho isa ho a 200 (dikahare feela) tema ka nngwe. Hopola ho etsa moralo temeng e nngwe le e nngwe, mme o be o boele o lekole tema ya hao botjha ho hlaola diphoso.

2.1 LENGOLO LA SETSWALLE/SETLWAEDI

Ngolla rangwanao lengolo o mo kope hore a o rekele diaparo tseo o tlangu ho di apara moketjaneng wa lona wa tumediso ya baithuti ba Kereiti ya 12 sekolong sa lona.

[25]**2.2 LENGOLO LA SEMMUSO**

Ngola lengolo le yang ho Letona la Metsi le Tsamaiso ya Dikgwerekgwere o ttlebe ka leqeme/kgaello ya metsi motseng wa heno.

[25]**2.3 PUO**

Ngola puo ya kamohelo ya baithuti ba etetseng sekolong sa lona.

[25]**2.4 TSA BOPHELO BA MOFU/OBITJHUARI**

Ngola obitjhuarya tsa bophelo ba motswala wa hao ya hlokahetseng.

[25]**2.5 PUISANO/DAYALOKO**

Ngola puisano pakeng tsa metswalle e mmedi e kopanang ka mora nako e telele e arohane, eo ho yona e hopotsanang tsa mehla e fetileng.

[25]**2.6 ATIKELE YA MAKASINE**

Ngola atikele e yang makasineng moo o kgothalletsang batjha ho ba le seabo dipapading tse fapaneng.

[25]

MATSHWAO OHLE A KAROLO YA B:
MATSHWAO OHLE:

50**100**